

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการนำเสนอผลการวิจัยในนี้ ผู้วิจัยจะใช้วิธีการนำเสนอด้วยการแบ่งหัวข้อการนำเสนอออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรีซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

สรุปผลการวิจัย

ข้อค้นพบข้อที่ 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี เป็นความขัดแย้งที่สะสมกันมานาน ตั้งแต่ประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะผลประโยชน์ที่ทับซ้อนเมื่อมีการเลือกตั้งครั้งใดก็จะมี ความขัดแย้งกันเกิดขึ้นเสมอทุกครั้งที่ไป เมื่อความขัดแย้งของแต่ละฝ่ายสะสมเป็นระยะเวลาไม่นาน จึงก่อรูปเป็นประเด็นของความขัดแย้งที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงขั้นรุนแรง

สาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี มีหลายสาเหตุดังนี้

1. การแข่งขันผลประโยชน์ ปัจจัยด้านการแข่งขันผลประโยชน์ ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาพบว่า เป็นการแข่งขันผลประโยชน์ในด้านสาธารณูปโภค-สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐานที่อยู่ในรูปของการรับประมูลงาน โครงการก่อสร้าง เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปาและการถมที่ดินสาธารณะ ขุดลอกคูคลอง เป็นต้น ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแห่งหนึ่ง อันนำไปสู่การแข่งขันผลประโยชน์จากการบริหารจัดการงานในท้องถิ่น รวมถึงการบริหารงบประมาณและการดูแลทรัพยากรในท้องถิ่น นั้น ๆ ด้วย เช่น การเปิดประมูลงานก่อสร้างไม่โปร่งใส การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนที่เหลื่อมล้ำ เป็นต้น จนนำไปสู่เหตุการณ์ร้ายแรง

2. บุคลิกภาพทางการเมือง ปัจจัยด้านบุคลิกภาพทางการเมือง ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ปัจจัยด้านบุคลิกภาพทางการเมืองของนักการเมืองในชุมชนท้องถิ่นที่มีพื้นฐานแตกต่างกันนั้นที่นำไปสู่ชนวนเหตุของความขัดแย้ง จากการแบ่งขั้วทางการเมืองภายใต้ระบบอุปถัมภ์มาแต่ในอดีต ทำให้กลุ่มการเมืองที่ร่วมอุดมการณ์ ศักดิ์ศรีทางการเมืองเดียวกันที่ทำลายฝ่ายพวกเดียวกัน ที่ไม่สามารถยอมกันและเพื่อได้การตอบแทนผู้มีพระคุณด้วยนานัปการ เช่น ในรูปแบบของทรัพย์สิน ความชื่นชอบในตัวบุคคลดังกล่าวมาตั้งแต่อดีต ทำให้การพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่นยังคงอยู่กับที่ เป็นเหตุจนวนความขัดแย้งทางการเมืองที่เห็นต่างกันเรื่อยมาของการเลือกตั้งทุกครั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด

3. สาเหตุด้านการต่อสู้แข่งขันแย่งชิงตำแหน่งทางการเมือง ปัจจัยด้านการต่อสู้แข่งขันแย่งชิงตำแหน่งทางการเมือง มีข้อค้นพบว่า ปัจจัยด้านการต่อสู้แข่งขันแย่งชิงตำแหน่งทางการเมือง ในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด เช่น การแย่งชิงตำแหน่งนายก ตำแหน่งรองนายก และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง และผลการศึกษาสามารถนำมาวิเคราะห์ สิ่งที่ทำให้เกิดการการต่อสู้แข่งขันแย่งชิงตำแหน่งทางการเมืองระหว่างคู่แข่งทั้งที่แต่เดิมอยู่ขั้วการเมืองเดียวกันนั้น เกิดการแข่งขันต่อสู้ทางการเมืองขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้วได้ขยายวงกว้างไม่สามารถตกลงกันด้วยสันติวิธี ต้องการเอาชนะด้วยวิธีที่แยบยล การนำไปซึ่งเหตุผลของการเปลี่ยนแปลงขั้วทางการเมือง หมู่บ้านใดไม่ฐานเสียง ไม่ใช่พรรคพวกก็ไม่จัดสรรงบประมาณลงพื้นที่นั้น ตลอดจนการทำลายชีวิตของกลุ่มต่อสู้

กล่าวโดยภาพรวม การก่อรูปความขัดแย้งในการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด ได้อันนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด โดยก่อรูปเป็นประเด็นของความขัดแย้งที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ระหว่างผู้ลงเลือกตั้ง ซึ่งส่งผลนำไปสู่การเกิดความขัดแย้งทางการเมืองในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนดขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2558)

ดังนั้นในการก้าวเข้ามาสู่มีตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในแต่คนมีบทบาทในทางการเมืองท้องถิ่น ทำให้เกิดการแย่งชิงจนเกิดความรุนแรง และความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนดได้อย่างชัดเจน

4. ปัญหาข้อมูลข่าวสาร บััจฉัยด้านข้อมูลข่าวสาร มีข้อค้นพบว่า บััจฉัยด้านข้อมูลข่าวสาร เป็นบััจฉัยที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองเป็นอย่างมาก เนื่องจากประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนดจะมีการแบ่งกลุ่ม เป็นฝักเป็นฝ่าย ลักษณะพวกใครพวกมันตกลงกันไม่ได้ โดยมีทั้งการแบ่งตามโครงสร้างทางเครือญาติ ตามกลุ่มพรรคพวก และแบ่งตามกลุ่มผู้ร่วมอุดมการณ์เดียวกัน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์เรื่องราวต่าง ๆ บางครั้งก็ไม่เป็นเรื่องจริง ในการส่งข่าวสารในลักษณะของการพูดคุยปากต่อปาก บางครั้งมีการบิดเบือนปรุงแต่งข้อมูลในการสื่อสาร จนเกิดความไม่เข้าใจหรือเกิดความหวาดระแวงคู่ขัดแย้ง สร้างความไม่พอใจต่อกันระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ขึ้น ก่อให้เกิดความขัดแย้งสังคมส่วนบุคคล ขยายเป็นความขัดแย้งทางสังคม และลุกลามเป็นความขัดแย้งทางการเมืองในที่สุด นอกจากนี้ความรู้ความเข้าใจในตัวบุคคลต่างกลุ่มการเมืองก็มักทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นมาก อย่างหนึ่งก็คือเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ บางโอกาสการสื่อสารด้วยวาจาที่บอกเล่าต่อ ๆ ในแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ซึ่งทุกคนมาจากหลากหลายสถานะต่างคนต่างเชื่อในศักยภาพของตนเองกันมาที่ความเชื่อมั่นในอุดมการณ์ที่มีระดับการเปลี่ยนแปลงยากหรือง่ายต่างกัน ทั้งนี้บุคคลอาจไม่ยอมรับแนวคิดหรือความเห็นของบุคคลอื่น จึงเกิดสิ่งไม่พึงปรารถนาตามมาได้ กระทั่งลุกลามบานปลายไปสู่การสร้าง ความขัดแย้งทางการเมืองหลายครั้ง

ข้อค้นพบข้อที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปว่าผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาข้อค้นพบว่ามีข้อค้นพบว่า หมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านมีนโยบายและการทำงานที่แตกต่างกัน เมื่อปรากฏผลการเลือกตั้งจึงมีผู้ชนะและผู้แพ้ จึงก่อให้เกิดผลกระทบและความแตกแยกในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนดตามมา สำหรับความขัดแย้งทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด ไม่ว่าจะ เป็นกลุ่มของผู้ลงสมัคร กลุ่มที่ได้รับการเลือกตั้งไปแล้ว กลุ่มเครือญาติ และกลุ่มที่สนับสนุนกันในแต่ละฝ่าย เช่น จากที่เคยเป็นมิตรก็เป็นศัตรูต่อกัน และกระทั่งพี่น้องกันเองก็เกิดการแย่งชิงดีชิงเด่นกัน และก็ทำให้โกรธกัน เกิดการปองร้ายในชีวิตกัน เป็นต้น

ข้อค้นพบข้อที่ 3 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปว่า แนวทางแก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี โดยมีแนวทางได้แก่

แนวทางแก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรีนั้น ตามความเป็นจริงที่ผ่านใช้กลไกการแก้ไขปัญหามาตามแนวคิดเดิมซึ่งไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ เพราะการแก้ไขปัญหามาตามแนวคิดเดิมมุ่งเน้นการแก้ปัญหาโดยการออกกฎระเบียบกระบวนการที่เข้มงวด เพื่อที่จะทำให้ความขัดแย้งหมดไป แต่ในความเป็นจริงแล้วความขัดแย้งก็ยังคงมีอยู่ ดังนั้นควรนำแนวคิดคิดสมัยใหม่มาปรับใช้กับพื้นที่ของตรง โดยแนวคิดสมัยใหม่เป็นแนวคิดมนุษยสัมพันธ์ยอมรับความขัดแย้งมุมมองที่เป็นแนวความคิดสมัยใหม่จึงสนับสนุนความขัดแย้งบนรากฐานที่ว่าองค์กรที่มีความสามัคคีความสงบสุขความเรียบง่าย และมีความร่วมมือหากไม่ยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งกระบวนการเจรจาต่อรอง (The Negotiation Process) ก็เป็นการเจรจาต่อรองที่เป็นกิจกรรมต่อเนื่องที่เกิดอยู่ตลอดเวลาในการดำเนินงานของกลุ่มหรือองค์การ การต่อรองด้วยวิธีให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้รับผลประโยชน์เพียงเพื่อขจัดความขัดแย้งหรือการเผชิญหน้าให้หมดไปนั้น เป็นวิธีที่ได้ผลในระยะสั้นเท่านั้น แต่การต่อรองแบบบูรณาการมีแนวโน้มที่จะได้ข้อยุติซึ่งพอใจต่อทุกฝ่ายและเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีของกลุ่มอย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

ความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี สามารถจัดลำดับดังนี้

1. ด้านการแย่งชิงผลประโยชน์

ปัจจัยด้านการแย่งชิงผลประโยชน์ ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาพบว่า เป็นการแย่งชิงผลประโยชน์ในด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานที่อยู่ในรูปของการรับประมูลงาน โครงการก่อสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับความขัดแย้งจากการแย่งชิงผลประโยชน์ จากแนวคิดวันชัย วัฒนศัพท์ และคณะ (2545 : 19) ได้อธิบายถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความขัดแย้งทางสังคมจากความต้องการหรือผลประโยชน์การแข่งขันกันเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์หรือความต้องการต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่จำกัดกับปริมาณของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดก็นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งได้

2. ด้านบุคลิกภาพทางการเมือง

ปัจจัยด้านบุคลิกภาพทางการเมือง ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาปัจจัยด้านบุคลิกภาพทางการเมืองของนักการเมืองในชุมชนท้องถิ่นที่มีพื้นฐานแตกต่างจากกันนั้น ที่นำไปสู่ชนวนเหตุของความขัดแย้ง สอดคล้องกับนักคิดคนสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการมองว่า ค่านิยม เจมส์ โค และคณะ (1999 : 25) เห็นว่าสาระสำคัญของระบบสังคมที่มีปัจจัยรากฐานความขัดแย้ง ในค่านิยม แนวทาง

ความชื่นชอบ ซึ่งความขัดแย้งในลักษณะนี้อาจเกิดขึ้นในบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือขัดแย้งกับบุคคลอื่น หรือระหว่างคนใดคนหนึ่งกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลาย ๆ กลุ่มของบุคคลหรือนิติบุคคลหรือระหว่าง กลุ่มบุคคลหลายคนที่อยู่ในกลุ่มหนึ่งกับอีกกลุ่มหนึ่งหรืออีกหลาย ๆ กลุ่มของบุคคล

3. สาเหตุด้านการต่อสู้แข่งขันแย่งชิงตำแหน่งทางการเมือง

ปัจจัยด้านการต่อสู้แข่งขันแย่งชิงตำแหน่งทางการเมือง มีข้อค้นพบว่า งานวิจัยชิ้นนี้ ที่เห็น ได้ชัดจากอำนาจทางการเมืองที่มีจำกัด แสดงให้เห็นถึงความต้องการการมีอำนาจทางการเมือง และใช้ตำแหน่งทางการเมืองเพื่อการสะสมทุนทางเศรษฐกิจ จึงเกิดการแย่งชิงตำแหน่งจนเกิดความ ขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งมีสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกร อิมวัฒน์กุล (2553 : 21) ในการศึกษาสาเหตุ ความขัดแย้งในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอด่านขุนทดจังหวัดนครราชสีมาการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาสาเหตุความขัดแย้งพร้อมทั้งศึกษาแนวทางในการจัดการความขัดแย้ง ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของความขัดแย้งในองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีทั้งสิ้น 13 สาเหตุโดยสามารถนำจากสาเหตุ ที่สำคัญดังนี้ เช่น การแย่งชิงตำแหน่งทางการเมือง

4. สาเหตุด้านข้อมูลข่าวสาร

ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร มีข้อค้นพบว่า การสื่อสารไม่เชื่อมโยงข้อมูลที่ไม่ตรงกับ ต้นทาง ในลักษณะของการแต่งเรื่องดีให้เป็นเรื่องเลวร้ายบ้าง ใสร้ายป้ายสีกันบ้างหรือแม้กระทั่ง การยุยงส่งเสริมให้ทะเลาะกันเองบ้าง ล้วนอยู่ในเงื่อนไขของประเด็นปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรพงษ์ โชติอัครนิศย์ (2552 : 18) ที่ได้ศึกษาปัจจัยสาเหตุ ของความขัดแย้ง และแบบแผนของการบริหารความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสำนักงานเทศบาลตำบล โกลโพนธ์ ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ของความขัดแย้ง ได้แก่ เรื่องการติดต่อสื่อสารที่ผิดพลาด คลาดเคลื่อนในการทำงาน อันส่งผลต่ออำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน จึงเป็นปมความขัดแย้งมา จนถึงปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการปฏิรูปการกระจายอำนาจที่จากส่วนกลาง ให้เกิดการมีส่วนร่วมตามระบบ อุปถัมภ์เกื้อกูลกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีความอยู่กินดี
2. ควรใช้หลักการไกล่เกลี่ยในการแก้ไขปัญหาเรื่องผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน ด้วยการใช้คนกลางที่ทุกฝ่ายยอมรับ การปรับความสมดุล กรณีการใช้อำนาจขาดความเสมอภาค และควรมี การเยียวยาหรือซ่อมแซมความรู้สึกทางจิตใจ เกิดรอยร้าวฉาน

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำงานศึกษาเปรียบเทียบความขัดแย้งหลังการเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนดกับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาไปปรับปรุงและแก้ไข
2. ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด เพื่อที่จะได้ทราบว่าอะไรเป็นสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง